

Tillæg til §16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Muldbjerg Byvej 25, 6971 Spjald
20. november 2023

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Muldbjerg Byvej 25
6971 Spjald

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk
Dato
20. november 2023
Sagsnummer
23-009259

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 18. marts 2019

gældende for husdyrbruget på adressen
Muldbjerg Byvej 25, 6971 Spjald

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Kvægbrug
6d Muldbjerg By, Hover
Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
PB

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 18. marts 2019	5
Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse.....	5
Baggrund og kort resumé	5
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	6
Biaktiviteter	6
Afgørelsen.....	6
Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen	8
Generelt.....	8
Nye og renoverede stalde	8
Nye opbevaringsanlæg.....	9
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	10
Formalia	12
Lovgrundlag.....	12
Høring og offentliggørelse	12
Klagevejledning	13
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	14
Miljøvurderingen	16
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	16
Beskrivelse af husdyrbruget.....	17
Lokalisering.....	22
Forbudszoner.....	22
Afstandskrav	22
Beskyttelseslinjer	23
Samlet vurdering af lokalisering.....	23
Påvirkning af landskab	23
Geologiske interesseområder	23
Større uforstyrrede landskaber	23
Bevaringsværdige landskaber:	23
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	24
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	24
Ammoniak påvirkning af natur	24

Påvirkning af bilag IV-arter	27
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	29
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand.....	30
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	32
Påvirkning af naboer	32
Lugt	32
Støj og rystelser.....	35
Lys.....	35
Fluer og skadedyr.....	35
Støv.....	35
Transport.....	35
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	36
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	36
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	36
Konklusion	42
Bilag 1: Oversigtsplan.....	43
Bilag 2: Bygningstegninger	44
Bilag 3: Oversigt over godkendelser	45
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius.....	46
Bilag 5: Natur	47

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Muldbjerg Byvej 25 6971 Spjald
Bedriftens adresse	Muldbjerg Byvej 25 6971 Spjald
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk / Rikke Ilsøe Mogensen Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing Telefon: 96814223 E-mail: rim@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600019627
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	239362, indsendt d. 1/5-2023, ver. 3

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Eks. kostald	2621	50*	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		30*	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		150	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		1600	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld og ringkanal)
Tilbygning 2009	769	600	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld og ringkanal)
Kalve og kælvning	933	65*	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		600	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye Staldafsnit				
Ny kalveplads	687	250	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Heste	116	16	Heste	Dybstrøelse
Geder	6	6	Får og geder	Dybstrøelse

Grise	7	7	Slagtesvin	Dybstrøelse, hele arealet
Andre nye bygninger				
Ensilageplads udvides med 3500 m ²				

* ændringerne sker i allerede eksisterende stalde

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gylletank 1	Flydende	600	134	-
Gylletank 2	Flydende	3400	818	Teltoverdækning
Ikke realiseret opbevaringslager – godkendt i miljøgodkendelsen fra 2019				
Gylletank	Flydende	5000	1077	

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Eksisterende opbevaringslagre				
Møddingsplads	Fast	120	Kvæg, heste får og geder	120 (100%)

Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 18. marts 2019

- Etablering af malkerobotter i stedet for malkestald. I den forbindelse etableres der nye produktionsarealer på 50 m² med dybstrøelse og 30 m² sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) i kostalden.
- Produktionsarealet i kalve/kælvningsstalden udvides med 65 m² med dybstrøelse. Der ændres i stalden så fodergangen inddrages som produktionsareal. Der etableres fast skrabe gang i forbindelse med dybstrøelsesboksene så derfor defineres staldsystemet som dybstrøelsesstald.
- Kalvepladsen flyttes om på siden af kalve/kælvningsstalden og indrettes på eksisterende siloplads med opsamling til gyllebeholder. Der regnes med et kommende produktionsareal på 250 m² med dybstrøelse.
- Nyt råvarelager (byggetilladelse er givet) på 330 m².
- Den nuværende kalveplads (20 m²) nedlægges.
- Udvidelse af den asfalterede plads med ca. 3500 m², hvoraf hovedparten etableres som ensilageplads
- Registrering af hytter på 6 m² til geder (dybstrøelse), 7 m² til grise (dybstrøelse) samt 16 m² til heste (dybstrøelse). Dyreholdene er af hobbymæssig størrelse.

Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 1/5-2023 en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Muldbjerg Byvej 25, 6971 Spjald.

Tidligere godkendelser

Der er den 18. marts 2019 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Muldbjerg Byvej 25, 6971 Spjald i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 1.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets produktionsareal med en ny kalveplads, ændringer i den eksisterende stald og andre mindre ændringer, samt etablering af en udvidelse af den eksisterende ensilageplads.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af gylletank 2

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Det er i ansøgningen oplyst at husdyrbruget på Muldbjerg Byvej 25, 6971 Spjald ikke er et IE-husdyrbrug, da husdyrbruget er en kvægejendom.

Biaktiviteter

Ingen biaktivitet

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 6d, Muldbjerg By, Hover beliggende på adressen Muldbjerg Byvej 25, 6971 Spjald. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter ændringer på husdyrbruget i forhold til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter ændringer i de eksisterende stalde, det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Eks. kostald	2621	50*	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		30*	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		150	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		1600	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld og ringkanal)
Tilbygning 2009	769	600	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal,

				bagskyld og ringkanal)
Kalve og kælving	933	65*	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		600	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye Staldafsnit				
Ny kalveplads	687	250	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Heste	116	16	Heste	Dybstrøelse
Geder	6	6	Får og geder	Dybstrøelse
Grise	7	7	Slagtesvin	Dybstrøelse, hele arealet
Andre nye bygninger				
Ensilageplads udvides med 3500 m2				

* ændringerne sker i allerede eksisterende stalde

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 239362, indsendt den 5/10-2023, version 3.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Muldbjerg Byvej 25, Spjald meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 18 marts 2019 og dette tillæg samt generel lovgivning stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 18. marts 2019 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget.

Vilkår 11 + 12 – vedr. godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.

Vilkår 7 – vedr. den tidligere godkendte plads til kalvehytter, som erstattes med en ny i dette tillæg.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne tillægsmiljøgodkendelse.

Nye og renoverede stalde

- 6) Der må opføres en ny kalveplads på i alt 687 m², hvor af produktionsarealet udgør 250 m². Stalden skal etableres med dybstrøelse og afløb til gyllesystem.

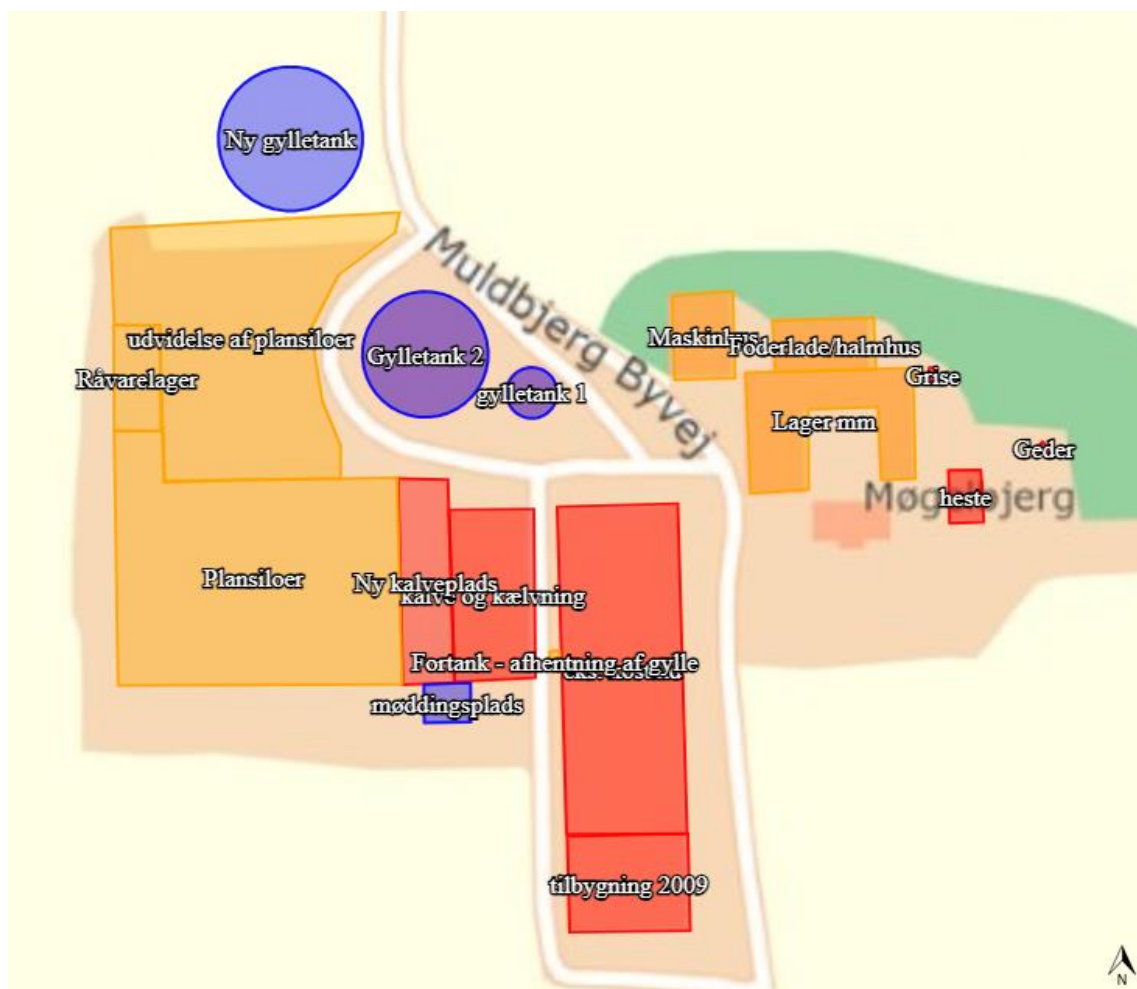
- 7) Der må etableres nye produktionsarealer i den eksisterende kostald på 50 m² med dybstrøelse og 30 m² sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) til malkekøer, kvier og stude. Dette sker i forbindelse med at der etableres malkebotter i stedet for malkestald.
- 8) Produktionsarealet i kalve/kælvningsstalden må udvides med 65 m² med dybstrøelsesareal. Der ændres i stalden så fodergangen inddrages som produktionsareal. Der etableres fast skrabe gang i forbindelse med dybstrøelsesboksene så derfor defineres staldsystemet som dybstrøelsesstald.
- 9) Der godkendes følgende produktionsareal til dyrehold i hobbystørrelse: hytter på 6 m² til geder (dybstrøelse), 7 m² til grise (dybstrøelse) samt 16 m² til heste (dybstrøelse).

Nye opbevaringsanlæg

- 10) Den eksisterende ensilageplads må udvides med 3500 m².

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

11) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

12) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Eks. kostald	2621	50	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		30	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		150	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		1600	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal,

				bagskyld og ringkanal)
Tilbygning 2009	769	600	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld og ringkanal)
Kalve og kælving	933	65	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		600	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye Staldafsnit				
Ny kalveplads	687	250	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Heste	116	16	Heste	Dybstrøelse
Geder	6	6	Får og geder	Dybstrøelse
Grise	7	7	Slagtesvin	Dybstrøelse, hele arealet

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 443 af 26. april 2023
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 1142 af 10. juli 2022 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1392 af 4. oktober 2022 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1611 af 10. december 2015 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 30. oktober 2023 til 13. november 2023.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 413 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 20. november 2023 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 18. december 2023.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af ejendommen på Muldbjerg Byvej 25, 6971 Spjald

Konsulent: Rikke Ilsøe Mørgensen, e-mail: rim@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 413 meter: se bilag 4

Matrikulære naboer til matrikel nr. 6d Muldbjerg By, Hover

Kopi af tillægget til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Vestjysk, Konsulent Rikke Ilsøe Mørgensen, e-mail: rim@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, 1208 København K, e-mail: husdyr@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: sst@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftstraadet.dk og lokalraad@friluftstraadet.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark: info.dk@greenpeace.org

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny kalveplads, en udvidelse af den eksisterende ensilageplads og mindre ændringer i de eksisterende stalde. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye ændringer er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²	
eks. kostald	2621	Naturlig ventilation	3 m	(#597593) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	50
				(#597592) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	30
				(#597417) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#597416) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1600
tilbygning 2009	769	Naturlig ventilation	3 m	(#597420) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	600
kalve og kælvnings	933	Naturlig ventilation	3 m	(#597594) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	65
				(#597423) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	600
Ny kalveplads	687	Naturlig ventilation	3 m	(#597596) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	250
heste	116	Naturlig ventilation	3 m	(#597683) Heste. Dybstrøelse	0	16
Geder	6	Naturlig ventilation	3 m	(#597684) Får og geder. Dybstrøelse	0	6
Grise	7	Naturlig ventilation	3 m	(#597685) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	7
Sum						3374

Beskrivelse af det ansøgte/ændringen:

Der godkendes mindre ændringer i de eksisterende stalde. Der etableres malkebotter i stedet for malkestald i den eksisterende kostald. I den forbindelse etableres der nye produktionsarealer på 50 m² med dybstrøelse og 30 m² med sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) i kostalden.

I Kalve- og kælvningsstalden udvides produktionsarealet med 65 m² med dybstrøelse. Der ændres i stalden så fodergangen inddrages som produktionsareal. Der etableres fast skrabe gang i forbindelse med dybstrøelsesboksene så derfor defineres staldsystemet som dybstrøelsesstald.

Der indrettes en kalveplads med et produktionsareal på 250 m² på den eksisterende siloplads.

Registrering af hytter på 6 m² til geder (dybstrøelse), 7 m² til grise (dybstrøelse) samt 16 m² til heste (dybstrøelse). Dyreholdene er af hobby-mæssig størrelse.

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte,

medregnes ikke som produktionsareal.

Der indsættes derudover flexgrupper i kalve- og kælvningsstalden:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²	
eks. kostald	2621	Naturlig ventilation	3 m	(#597418) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#597414) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1600
tilbygning 2009	769	Naturlig ventilation	3 m	(#597421) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	600
kalve og kælvning	933	Naturlig ventilation	3 m	(#597424) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	600
Kalvehytter	143	Naturlig ventilation	3 m	(#597427) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	20
Sum						2970

Beskrivelse af nudriften:

Nudriften er godkendt i §16a-miljøgodkendelsen, hvor husdyrbruget overgik til stipladsmodellen og der blev godkendt en ny plads til kalvehytter på 20 m². Denne plads fjernes igen med dette tillæg.

Tidligere godkendelser:

Der er den 18. marts 2019 givet en §16a-miljøgodkendelse.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²	
				(#597419) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
eks. kostald	2621	Naturlig ventilation	3 m	(#597415) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1600
tilbygning 2009	769	Naturlig ventilation	3 m	(#597422) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	600
kalve og kælving	933	Naturlig ventilation	3 m	(#597425) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	600
Sum						2950

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften med undtagelse af kalvepladsen på 20 m², som blev godkendt i 2019.

Produktioner med miljøteknologi

Produktioner med miljøteknologi						
Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi		Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
		Ansøgt drift - Ingen data				
		Nudrift - Ingen data				
		8 års drift				
eks. kostald	(#597415) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylleforsuring		8760	50	

I miljøgodkendelsen fra 18. marts 2019 blev det godkendt at det daværende forsøringsanlæg blev taget ud af drift på den gl. kostald fra 2009. Forsøringsanlægget blev erstattet med teltoverdækning på gylletanken på 3400 m³, idet gyllen fra anlægget skulle afleveres til biogasanlæg. Forsøringsanlægget var en del af miljøgodkendelsen fra 2009. Forsøringsanlægget er derfor fjernet i nudriften og ansøgt drift.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
gylletank 1	Flydende				134
Gylletank 2	Flydende				818
Ny gylletank	Flydende				1077
møddingsplads	Fast				120
Nudrift					
gylletank 1	Flydende				134
Gylletank 2	Flydende				818
møddingsplads	Fast				120
8 års drift					
gylletank 1	Flydende				134
Gylletank 2	Flydende				818
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				120
Nudrift					
møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				120
8 års drift - Ingen data					

Beskrivelse af ændringerne på husdyrbrugets opbevaringslagre:

Der sker ingen ændringer i forhold til opbevaring af husdyrgødning. Gyllebeholderen på 5000 m³ er allerede godkendt i miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019, men den er dog endnu ikke realiseret.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gylletank 2	overdækning	50,0
Nudrift		
Gylletank 2	Fast overdækning	50,0
8 års drift - Ingen data		

Opbevaringsanlæg til ensilage

Den allerede eksisterende asfalterede plads udvides med 3500 m², hvoraf hovedparten etableres som ensilageplads.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

På ejendommen produceres udelukkende kvæggylle og dybstrøelse. Både kvæggylle og dybstrøelse vil i fremtiden afsættes til biogas. Dybstrøelse lægges på møddingspladsen og afhentes derfra kort efter. Gylle afhentes fra fortank og afgasset gylle leveres tilbage i gylletankene.

Til opbevaring har ansøger stadig følgende lagre:

Tank på Muldbjergbyvej 25	3.400 m ³
Ny tank på Muldbjergbyvej 25	5.000 m ³
Tanke på Hovervej 103	2.500 m ³
Kanaler	800 m ³
I alt minimum	11.700

Ud fra det forventede dyrehold og normtal produceres følgende mængde gylle i tons

Produktion	10.568,2
Vandtilførsel	1.500,0
Opsamlet mængde	12.068,2

Der opsamles ifølge normtal beregnet i Mark Online 10.570 m³ gylle ved den ønskede besætning. Derudover er der indregnet 1.500 m³ vand. I alt giver det ca. 12.070 m³ om året. Med en samlet kapacitet på i alt 11.700 m³, giver det en opbevaringskapacitet på ca. 11,6 mdr.

I ansøgningen er der indsat en møddingsplads på trods af at dybstrøelsen afhentes direkte fra stald af biogasanlæg.

Kravet til opbevaringskapaciteten er således overholdt.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	Over 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	Over 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	Over 50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	Over 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	Mere end 25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	Mere end 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	Mere end 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Mere end 15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Mere end 15 meter
Naboskel	30	Mere end 15 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som værdifulde kulturmiljøer.

Geologiske interesseområder

Husdyrbrugets anlæg er beliggende inden for det geologiske interesseområde Skovbjerg Bakkeø. Der er vigtigt at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgang og sammenhænge fremtræder klart i landskabet. Den nye kalveplads, småbygninger og udvidelsen af ensilagepladsen er placeret i tilknytning til eksisterende bygninger og vurderes ikke at være i strid med kommuneplanen.

Større uforstyrrede landskaber

Husdyrbruget ligger inden for et større uforstyrret landskab. Målsætningen for et større uforstyrret landskab er at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støj-mæssig indvirkning på omgivelserne. Landbrugsbyggeri vurderes som udgangspunkt ikke at være et større teknisk anlæg.

Bevaringsværdige landskaber:

Bevaringsværdige landskaber er landskaber, der er særligt karakteristiske på grund af deres naturgrundlag (terræn, jordtype med videre), kulturgrundlag (byggeri, skov landbrug med videre) eller rumlige og visuelle fremtoning. Husdyrbrugets anlæg ligger inden for et bevaringsværdigt

landskab, hvor etableringer og tilpasninger af byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen så vidt muligt ske under hensyntagen til landskabets karakteristika.

Bygningsbeskrivelse

I forbindelse med dette tillæg udvides ensilagepladsen og der etableres en plads til kalve. Der opføres ikke nye bygninger, da de yderligere ændringerne finder sted i de eksisterende staldbygninger. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret ud over de før nævnte pladser, som ikke vurderes at påvirke det omkringliggende landskab.

Beplantning:

Der er slørende læhegn mod vest og nord. I miljøgodkendelse dateret 18. marts 2019 er der stillet vilkår til at disse læhegn skal bevares og vedligeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 5,5 km fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år.

I kraft af den store afstand til kategori 1 naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Der er regnet til det nærmeste kategori 2 naturområder.

Naturområdet er beliggende 1,2 km vest for husdyrbruget, nord for Muldbjerg by. Området er et ammoniakfølsomt hedeområde.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge og potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg/N/ha	
			Nudrift	8-årsdrift
Mose N	345 m	N	0,2	0,3
Mose S	640 m	S	0,0	0,1

Hede NØ	1,1 km	NØ	0,0	0,1
Eng V	365 m	V	0,2	0,5
Mose	790 m	V	0,0	0,1
Mose 2	920 m	SV	0,0	0,0

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,2 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 350 meter fra staldanlægget forekommer derudover enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på max 0.5 kg N/ha/år til engen. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn kølleguldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikguldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Ynglevandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af kron dyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for dette tillæg foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen

stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Der ændres ikke på gødningsopbevaringsanlæggene på ejendommen, der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Den eksisterende ensilageplads udvides med 3500 m². Overfladevandet opsamles og ledes til den lille gyllebeholder som hovedsageligt vil blive benyttet til overfladevand i fremtiden.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Muldbjerg Byvej 25, Spjald er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse. Håndtering på husdyrbruget: Der er ikke toilet i eksisterende staldbygninger.
Møddings- og ensilagesaft
Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning. Håndtering på husdyrbruget: Væske fra plads med kalvehytter ledes til fortank/gyllebeholder Der bliver etableret afløb i den nye ensilageplads og al overfladevand opsamles og ledes til den lille gylletank som hovedsageligt vil blive benyttet til overfladevand i fremtiden.
Restvand
Definition og krav: Vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Restvand kan udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt. Opsamlingstank til udsprinkling skal anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune. Håndtering på husdyrbruget: Rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllekanaler/gyllebeholder. Der bliver etableret afløb i den nye ensilageplads og al overfladevand opsamles og ledes til den lille gylletank som hovedsageligt vil blive benyttet til overfladevand i fremtiden.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Der sker ingen ændring i forbindelse med dette tillæg, der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 18. marts 2019.

Påvirkning af grundvand

Der sker ingen ændring i forbindelse med dette tillæg, der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 18. marts 2019.

Håndtering og opbevaring af affald

Der sker ingen ændring i forbindelse med dette tillæg, der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 18. marts 2019.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

I forbindelse med tillægget til miljøgodkendelse er der indsendt en opdateret beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.

- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Tarpgårdevej 2 	0	FMK	102,3	102,3	317,2	Ja
Muldbjerg Byvej 18 	0	NY	256,4	256,4	1080,5	Ja
Den vestlige Del, Brejning 	0	NY	387,5	368,1	1561	Ja

Konsekvenszone: 413 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
eks. kostald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597593	0	155,0	650,0	0	155,0	650,0	50
	597592	0	93,0	390,0	0	93,0	390,0	30
	597417	0	465,0	1950,0	0	465,0	1950,0	150
	597416	0	4960,0	20800,0	0	4960,0	20800,0	1600
tilbygning 2009	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597420	0	1860,0	7800,0	0	1860,0	7800,0	600
kalve og kælning	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597594	0	201,5	845,0*	0	201,5	845,0*	65
	597423	0	1860,0	7800,0*	0	1860,0	7800,0*	600
Ny kalveplads	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597596	0	775,0	3250,0	0	775,0	3250,0	250
heste	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597683	0	0,0	110,4	0	0,0	110,4	16
Geder	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597684	0	0,0	41,4	0	0,0	41,4	6
Grise	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597685	0	98,0	301,0	0	98,0	301,0	7
Sum			10467,5	43937,8*		10467,5	43937,8*	

Nudrift								
Staldafsnit								
eks. kostald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597418	0	465,0	1950,0	0	465,0	1950,0	150
	597414	0	4960,0	20800,0	0	4960,0	20800,0	1600
tilbygning 2009								
	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597421	0	1860,0	7800,0	0	1860,0	7800,0	600
kalve og kælving								
	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597424	0	1860,0	7800,0	0	1860,0	7800,0	600
Kalvehytter								
	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	597427	0	62,0	260,0	0	62,0	260,0	20
Sum			9207	38610		9207	38610	

Støj og rystelser

Der sker ingen ændring i forhold til støj og rystelser, så der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Lys

Der sker ingen ændring i forhold til lys, så der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Fluer og skadedyr

Der sker ingen ændring i forhold til fluer og skadedyr, så der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Støv

Der sker ingen ændring i forhold til støv, så der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en godkendelse efter husdyrloven vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en godkendelse efter husdyrloven stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser: Antallet af transporter i nu og ansøgt drift ændres ikke.

Kommunens vurdering: Ændringerne på husdyrbruget medfører ikke ændringer i antallet af transporter til og fra ejendommen. Det vurderes ikke at antallet af transporter er til gene for omkringboende.

Døde dyr

Der sker ingen ændring i forhold til døde dyr, så der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
eks. kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
eks. kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
eks. kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
eks. kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
tilbygning 2009	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
kalve og kælvning	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
kalve og kælvning	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
heste	Heste. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,57
Geder	Får og geder. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Grise	Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	2,30	2,30

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT				
Produktion	BAT krav Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)
(#597416) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1600	1,16	1	1856
(#597417) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	150	0,84	1	126
(#597592) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	30	0,89	1	27
(#597593) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	50	0,84	1	42
(#597420) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	600	1,16	1	696
(#597423) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	600	0,84	1	504
(#597594) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	65	0,84	1	55
(#597596) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	250	0,84	1	210
(#597683) Heste. Dybstrøelse	16	0,57	1	9
(#597684) Får og geder. Dybstrøelse	6	0,84	1	5
(#597685) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	7	2,30	1	16

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 3546 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 691 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 4237 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 4245 kg NH₃-N/år. Der anvendes ikke yderligere ammoniakreducerende tiltag i forhold til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019, hvor der blev sat teltoverdækning på gyllebeholder 2, som reducerer ammoniakemissionen med 50%.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således ikke overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3546	691	4237
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3554	691	4245
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-8
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Det beregnede emissionsniveau for bedriften overskrider det vejledende emissionsniveau med 8 kg N.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §25, stk. 5 kan kommunen i særlige tilfælde fravige det beregnede BAT-krav, hvis kravet ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift.

I den eksisterende kostald etableres der malkeroboter i stedet for malkestald og i den forbindelse etableres der nye produktionsarealer på 50 m² med dybstrøelse og 30 m² med sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Arealet med de 30 m² fast gulv lever ikke op til gældende BAT-krav, hvilket resulterer i at den faktiske emission fra husdyrbruget overstiger det samlede BAT-krav med 8 kg NH₃-N/år. Det drejer sig om 4 sengepladser der etableres. Der ønskes at etablere det samme gulv som i resten af stalden.

Ansøger har redegjort for følgende fravalg på baggrund af proportionalitet som følge af den eksisterende indretning og drift.

Gylleforsuring:

I forbindelse med miljøgodkendelse fra 2019 blev vilkåret til forsøringsanlægget fjernet pga at ejendommen fremadrettet skulle levere til biogas. Der leveres stadig gylle til biogas, så det er ikke muligt at indsætte gylleforsuring igen. Det er heller ikke ønskværdigt.

Fast overdækning:

Der er ikke valgt fast overdækning af nyeste gylletank samt den lille tank på ejendommen. Overdækning af gylletankene er fravalgt, da de årlige omkostninger til overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder". Der regnes med en årlig nettoomkostning på mellem 3 og 9 kr. /m². Dvs. for den store tank en årlige nettoomkostning på mellem 3231-9693 kr. og den lille tank en årlig nettoomkostning på mellem 402 - 1206 kr.

Materiale	Pris/m2 kr. Inkl. etablering	Holdbarhed år, anslået	Årlige omkostninger kr./m2	Sparet NH3-tab, kr.	Sparet lager- og udbr. omkostninger kr.	Årlige netto-omkostninger kr./m2
Naturligt flydelag staldgødning	3	1	3	15	0	-12
Flydelag snittet halm	5	1	5	15	0	-10
Løse letklinker	35	-	5	15	0	-10
Flydelæg	135	10	17	18	0/12	-1/-13
Letklinker i netpose	175	10	22	15	0	7
Teltoverdækning	340	15	33	18	6/12	9/3
Betonlæg	600	25	42	18	6/12	18/12

Fra: Find den rette overdækning til gyllebeholderen, 2019, Landbrugsinfo, Seges

Fravalg af 4 pct. gulv:

En ændring af gulvet i staldafsnit med sengebåsestald og spalter til eksempelvis et 4 % gulv, ville ikke kun gå under proportionalitetsprincippet.

Der ønskes at etablerer samme gulvsystem ved de 4 nye sengebokse som i den resterende del af stalden. Det vil i praksis ikke være muligt at etablerer et gulvsystem ved de 4 sengebåse som er afhængig af et skrubesystem idet arealet ikke er stort nok til et sådan skrubesystem.

Ansøgers vurdering:

Ud fra proportionalitetsprincippet vurderer vi at, der ikke kan laves tiltag, indenfor en rimelig økonomisk ramme. Der ansøges derfor om at dispensere BAT-kravet med 8 kg NH₃-N/år idet opfyldelsen i denne sag ikke er proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Det vil ikke være proportionalt, da det ikke vil være muligt at lave tiltag indenfor det økonomiske råderum, som er fastsat ved BAT. Det må koste 100 kr. pr. kg N. I denne sag vil det sige at der skal kunne laves installationer/tiltag for 800 kr. Både ændring af staldsystem, overdækning og installation af forsøringsanlæg, vil koste langt mere end 800 kr. hvorved vi ikke finder proportionalitet i at lave disse tiltag.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at der ikke er teknologier eller virkemidler til rådighed for husdyrbruget, som opfylder proportionalitetsprincippet, idet der er tale om en mindre ændring i det eksisterende staldanlæg. Der er redegjort for en omkostning på mere en 100 kr. pr. kg reduceret N ved etablering af fast overdækning på en af de to gyllebeholdere, ligesom implementering af gylleforsuring eller ændring af staldtypen også vil være så omkostningstunge, at proportionalitetsprincippet ikke kan opfyldes.

Det er på baggrund af overstående vurderet at bekendtgørelsens mulighed for fravigelse af de fastsatte krav til BAT i §25, stk. 5 finder anvendelse i dette tilfælde. Det er derfor kommunens samlede vurdering, at det ansøgte projekt kan tilladelse med en emission på 4245 kg N pr. år.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Opbevaring af husdyrgødning
- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldindretning

I kalve- og kælvningsstalden udvides produktionsarealet med 65 m². Der etableres en fastgang foran foderbordet som skræbes. Da det er en del af dybstrøelsesstalden angives arealet som dybstrøelsesstald.

I kostalden etableres der malkebotter i stedet for malkestald og i den forbindelse etableres der nye produktionsarealer på 50 m² med dybstrøelse og 30 m² med sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der ønskes at etablerer det samme gulv som i resten af stalden.

På den nye kalveplads går dyrene på dybstrøelse på 250 m² produktionsareal.

Mindre hobbypræget dyrehold i form af heste, geder og grise går på dybstrøelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Management

Der sker ingen ændringer, der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Foder

Den eksisterende ensilageplads udvides med 3500 m² og al overfladevand opsamles og ledes til den lille gyllebeholder

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Malke stalden erstattes af malkebotter, hvilket reducerer elforbruget.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der sker ingen ændringer, der henvises til miljøgodkendelsen dateret 18. marts 2019.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

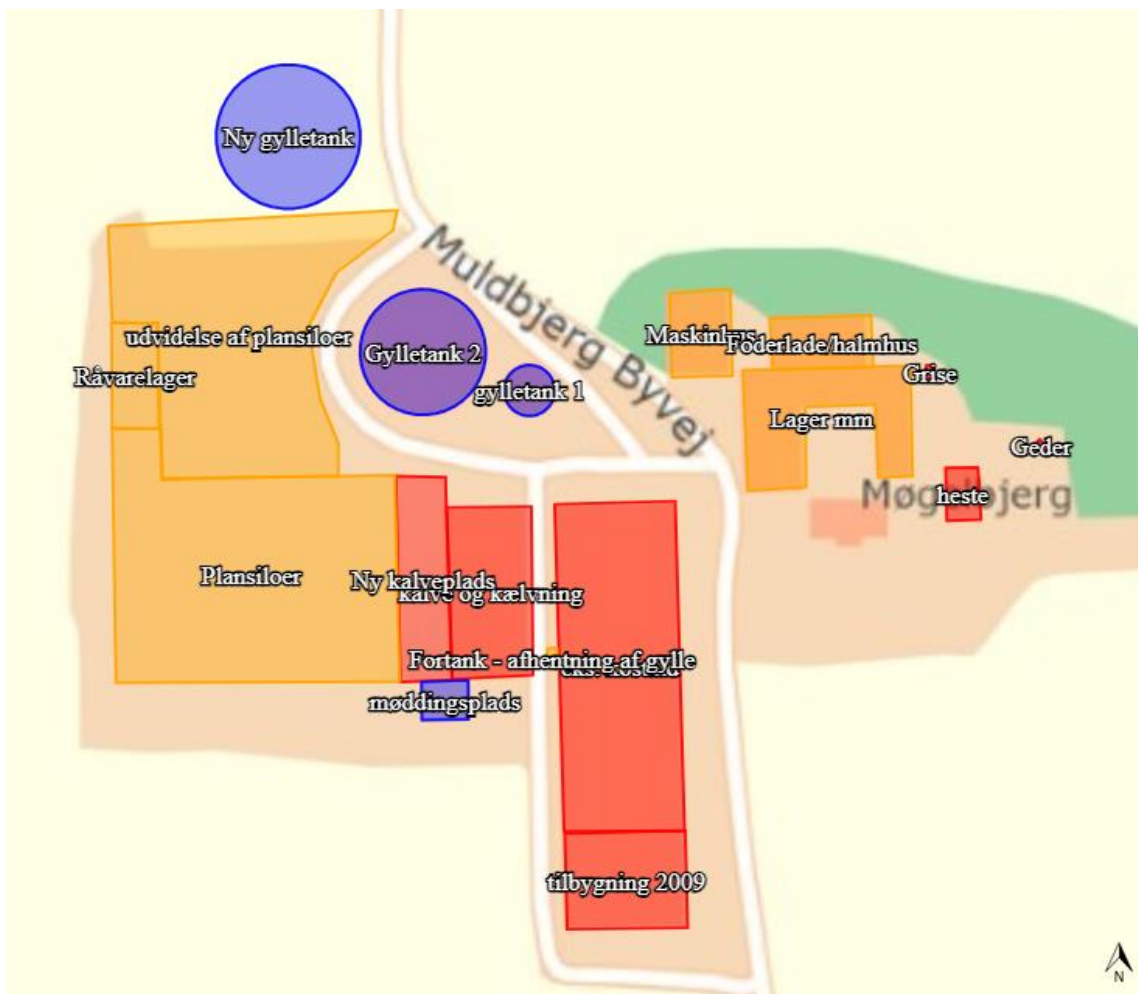
Udvidelsen og ændringen af husdyrbruget, samt opførelse af kalveplads med 250 m² produktionsareal, etableringen af en udvidelse af ensilagepladsen på 3500 m² og godkendelse af andre mindre ændringer kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

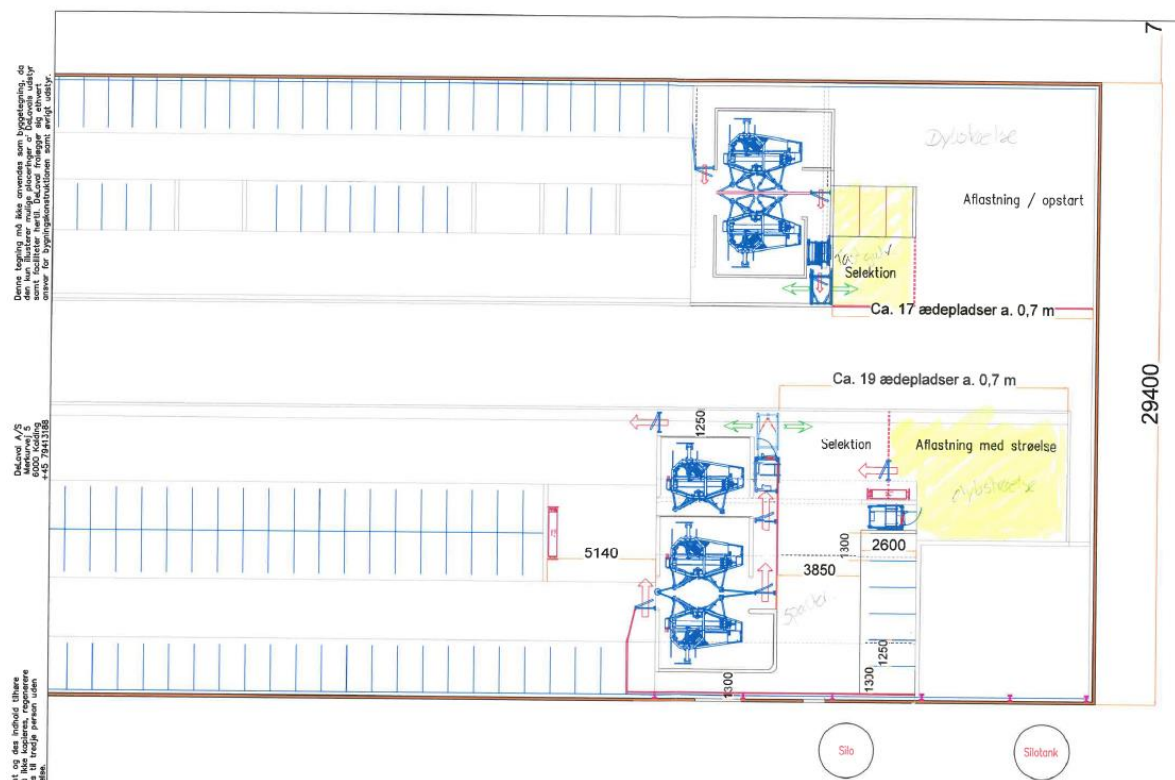
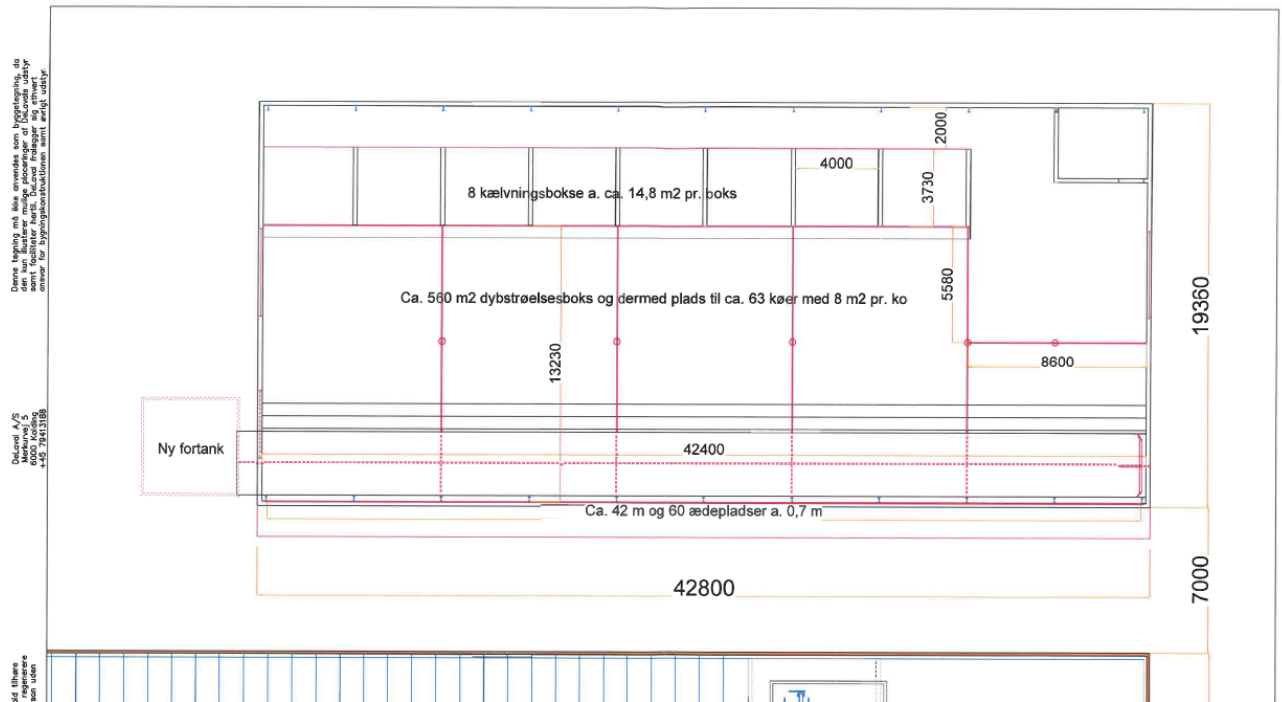
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Oversigtsplan

Bilag 2: Bygningstegninger

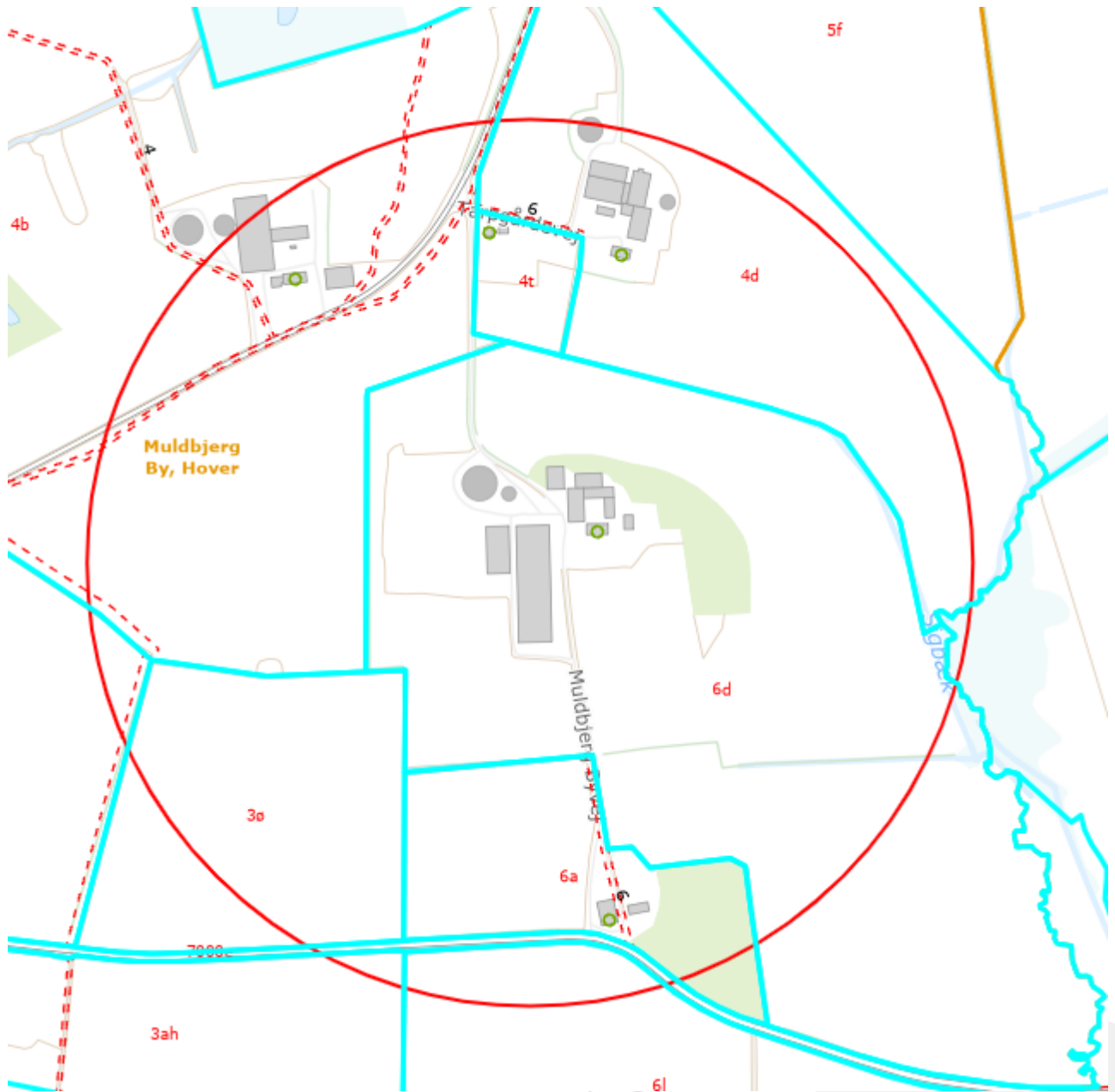

Bilag 3: Oversigt over godkendelser

Godkendelser/tillæg	Anlægsmæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
<p>Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af malkeroboter i stedet for malkestald. I den forbindelse etableres der nye produktionsarealer på 50 m² med dybstrøelse og 30 m² sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) i kostalden. • Produktionsarealet i kalve/kælvningsstalden udvides med 65 m² med dybstrøelse. Der ændres i stalden så fodergangen inddrages som produktionsareal. Der etableres fast skrabe gang i forbindelse med dybstrøelsesboksene så derfor defineres staldsystemet som dybstrøelsesstald. • Kalvepladsen flyttes om på siden af kalve/kælvningsstalden og indrettes på eksisterende siloplads med opsamling til gyllebeholder. Der regnes med et kommende produktionsareal på 250 m² med dybstrøelse. • Nyt råvarelager (byggetilladelse er givet) på 330 m². • Den nuværende kalveplads (20 m²) nedlægges. • Udvidelse af den asfalterede plads med ca. 3500 m², hvoraf hovedparten etableres som ensilageplads • Registrering af hytter på 6 m² til geder (dybstrøelse), 7 m² til grise (dybstrøelse) samt 16 m² til heste (dybstrøelse). Dyreholdene er af hobbymæssig størrelse. 	
<p>Ansøgt § 16a miljøgodkendelse dateret 18. marts 2019</p>	<p>Teltoverdækning på eksisterende gyllebeholder</p> <p>Ny plads til kalvehytter produktionsareal 20 m²</p> <p>Ny gyllebeholder på 5000 m³ godkendt</p>	<p>Opført</p> <p>Bortfalder, ændres i tillæg nr. 1</p> <p>Endnu ikke opført</p>

Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 413 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnat.

Bilag 5: Natur

